

379

No. 246

LOGE DE SCHAKEL
=====

O. O. DORDRECHT.

10

1978

Uitgave ter gelegenheid van het tweede lustrum.

INHOUD

Blz.

TEN GELEIDE

VERANTWOORDING

0. De huisvesting van de Loge	1
0.0. Loge zonder eigen gebouw	1
0.1. Loge met eigen gebouw.- De Stichting Singel 341	2
0.2. Van niets tot zeer veel	3
0.3. De indeling van het gebouw	4
1. De 28ste dag van de 12de maand van het J.°.d.°.W.°.L.°. 5975°	4
2. De arbeid in de werkplaats	5
2.0. De ritualen	5
2.1. De beoefening van de K.°.K.°.	7
2.2. De comparities	7
3. De Loge als vereniging	8
3.0. De grootte van de vereniging	8
3.1. Het bestuur	9
3.2. De financiën	10
3.3. De wetten van de Loge - Beschrijving van functies	10
3.4. De kontakten met andere Loges	10
4. Tien jaren Loge-arbeid	11

BIJLAGEN

Blz.

A. Richtlijnen voor de Loge, opgesteld en aanvaard tijdens de voorbereidingsperiode	13
B. Verslag van de plechtige ingebruikneming van de Tempel	15
C. Cijfermatige gegevens over de Loge	18
D. Besturen van de Loge	19
E. Inhoud van het geschrift, uitgegeven ter gelegenheid van het 1ste lustrum van de Loge in 1973	20

TEN GELEIDE

Aan de vooravond van de viering van het tweede lustrum van de A. . L. . De Schakel is mij, als Voorzittend Meester, de eer te beurt gevallen dit Ten Geleide te mogen schrijven. Dit vereist allereerst een bezinning op tien jaar loge-arbeid, om van daar uit naar de toekomst te kunnen zien. Tien jaren, die zich kenmerkten door enerzijds gestage groei van het ledental, maar die zich anderzijds onderscheidden door een, weliswaar verklaarbaar, doch niet te onderschatten geleidelijk afglijden naar een niveau waarop aantasting plaats vond van het begrip werkplaats. Het is de grote verdienste van de auteur van dit geschrift, Br. . P.J. Montagne, dat hij dit heeft onderkend en, niet alleen tussen de regels door, aanwijzingen geeft die iedere broeder ter harte dient te nemen.

Alleen al uit hoofde van deze bezinning, zo U wilt terugkoppeling, komt het mij zinvol voor bij dit 2e lustrum stil te staan.

Veel is in de achter ons liggende jaren bereikt; oneindig veel meer zal de toekomst van ons vergen. De sleutel tot deze toekomst is in handen van de broeders; zij bezitten de werktuigen en hen roep ik op tot arbeid, niet alleen ten nutte van de Orde in het algemeen, maar ook ten dienste van de A. . L. . De Schakel in het bijzonder.

Chromaat-geel is onze onderscheidingskleur, afgeleid van het element chromium, dat geacht mag worden de bescherming van de sterke metalen te kunnen bewerkstelligen. Moge de hechte broederband, uit schakels gesmeed en op deze wijze beschermd ons bij onze gezamenlijke arbeid tot een levende werkelijkheid zijn.

juli 1978

F. de Vries
Vorzittend Meester

VERANTWOORDING

Het Bestuur van de A.'.L.'. De Schakel heeft mij opgedragen te voorzien in een geschrift ter gelegenheid van het tweede lustrum van de Loge. De omvang hiervan diende beperkt te zijn en de verslaggeving feitelijk, en als vervolg op het eerste lustrumgeschrift alleen betrekking te hebben op de periode van het zesde t/m het tiende werkjaar.

Wat de omvang betreft weet schrijver niet of hij aan de opdracht heeft voldaan. Het feitelijk karakter staat wel vast, al is niet aan de verleiding weerstaan hier en daar een eigen kanttekening te maken. Met het vierde hoofdstuk is schrijver buiten zijn opdracht getreden, maar hij is van mening dat een kort, min of meer beschouwend en toetsend hoofdstuk betrekking hebbende op tien jaren Loge-arbeid, niet mocht ontbreken.

Dank is verschuldigd aan degenen die, al of niet op verzoek, de schrijver hebben geholpen; voor de inhoud van het geschrift is alleen hij verantwoordelijk.

juli 1978

P.J. Montagne

O. DE HUISVESTING VAN DE LOGE

0.0. Loge zonder eigen gebouw

In het eerste lustrumgeschrift wordt beschreven hoe de stichters van de Loge huisvesting vonden in het pand Wolwevershaven 12 te Dordrecht en hoe in dit op de Loge-avonden gehuurde besloten restaurant, met uitzicht op Europa's drukst bevaren waterwegen, werd gearbeid. Daarbij werd reeds aangekondigd dat de groei van het aantal leden het noodzakelijk zou maken naar een nieuwe behuizing om te zien. Deze noodzaak werd verhaast, toen de eigenaresse van het pand in het begin van het werkjaar 1974/75 te kennen gaf op het houden van Open Loges geen prijs meer te stellen.

In dat werkjaar werd voor de te houden Open Loges elders onderdak gezocht en gevonden, en wel eenmaal in het Logegebouw in het O. . Delft en verder in dat van het O. . Gouda. Sneeuw en ijs belemmerden die winter het heen en weer reizen niet en van een bijzondere absentie van leden was ondanks de afstand geen sprake. De comparities werden aan de Wolwevershaven voortgezet.

Intussen werd contact gezocht met het bestuur van de A. . L. . La Flamboyante, O. . Dordrecht, om te verkennen of huur van het gebouw van deze Loge op de maandagavonden tot de mogelijkheden behoorde. Hoewel aan beide zijden de intentie hiertoe duidelijk aanwezig was, leidden de besprekingen toch niet tot resultaten. Andere mogelijkheden dienden te worden onderzocht, waarvoor enige leden zich in het bijzonder inzetten.

Nadat reeds eerder was gepeild hoeveel geld door de leden zou kunnen worden opgebracht, deed zich in het voorjaar de mogelijkheid voor een leegstaand winkelpand te kopen. De beraadslagingen hierover leidden tot wel zeer levendige bestuurs- en ledenvergaderingen. Tegen de consequenties van de benodigde kapitaalinvestering en van de exploitatiekosten werd hier en daar nogal opgezien en de risico's werden zwaar gewogen.

Tijdens de ledenvergadering op 7 april 1975 blijkt dat enige leden bereid zijn het pand op eigen risico te kopen, aangezien de optie op het pand afloopt en de Loge nog niet bereid blijkt een definitieve beslissing te nemen. Op 6 mei 1975 valt dan wel de beslissing tot aankoop van het pand en wordt bovendien definitief besloten dat een in april tot dat doel opgerichte stichting het gebouw zal overnemen, beheeren en exploiteren. Dank zij de (ook financiële) voortvarendheid van de leden, waarvan enigen in het bijzonder, heeft de Loge een eigen gebouw.

Met de Zomer - St Jans Open Loge en Tafelloge wordt afscheid genomen van de Wolwevershaven, waar de Loge zich gedurende zeven werkjaren heeft kunnen ontplooiën. Hoe luisterrijk het afscheid ook was, er ging iets verloren dat herwonnen zou moeten worden.

Uiteraard werd onze gastvrouw, Mevrouw T.J. de Jong, bedankt voor alles wat zij heeft moeten en willen doorstaan. Zij gaf een herinnering mede: drie plankjes, waarop de Voorzittend Meester en zijn Opziëners - maar dan zonder schade voor het meubilair - voortaan hun ritmische slagen tijdens Tafelloges en comparities zouden botvieren. De plankjes zijn voorzien van de woorden "compesce mentem" (bedwing Uw hartstochten).

0.1. Loge met eigen gebouw - De Stichting Singel 341

Bij notariële akte d.d. 8 april 1975 werd opgericht de Stichting Singel 341. De naam van deze stichting duidt op het in Dordrecht aangekochte winkelpand dat tot loge-gebouw moest worden gevormd. Het doel van de stichting is het kopen en verkopen van onroerende goederen, alsmede de exploitatie daarvan door middel van overeenkomsten van huur en verhuur, in het bijzonder ten behoeve van algemeen nut. De Loge heeft het gebouw, waarvan de stichting eigenaresse is, gehuurd. Financieel en bestuurlijk zijn Loge en stichting geheel gescheiden.

Het bestuur van de stichting bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf personen, die lid zijn van de Loge "De Schakel" of van een door het bestuur van deze Loge aangewezen andere vrijmetselaarsvereniging. Alle bestuursleden worden door de Loge "De Schakel" benoemd, derhalve in het voorkomende geval ook de bestuursleden die lid zijn van een andere Loge.

Ten principiële is door deze bepalingen vastgelegd dat ook andere Loges die hun intrek in het gebouw zouden nemen medezeggenschap in en medeverantwoordelijkheid voor het beheer en de exploitatie van het gebouw kunnen verkrijgen. De Bbr. G. Kranenburg, H. Kooyman en C.B. van Schie werden bereid gevonden tezamen het eerste bestuur te vormen en daarmee de eerste verantwoordelijkheid voor het gebouw te dragen.

Het bestuur van de stichting staat onder repressief toezicht van het bestuur van de Loge "De Schakel", dat jaarlijks zijn fiat aan het financieel beleid dient te geven of te onthouden; uiteraard zijn er voortdurend contacten tussen beide besturen.

De geldmiddelen van de stichting zijn nog steeds in een evenwichtige situatie, waarmede zeker niet gezegd wil zijn dat er in dit opzicht nog niet veel te wensen is; integendeel! Met name de voorgenomen verhuur van de Voorhof aan derden, die het mogelijk moet maken de schuldpositie van de stichting te verminderen en op den duur te niet te doen, is tot dusverre bijna niet van de grond gekomen.

0.2. Van niets tot zeer veel

De aankoop, de verbouwing door derden en de inrichting van het gebouw vergden een bedrag van rond f. 190.000.--. Rond f. 130.000.-- werd door de nog geen dertig leden in zeer korte tijd bijeengebracht; de rest werd (en wordt nog) gefinancierd met het zeer kleine vermogen van de Loge en door een financiële instelling.

Deze nuchtere financiële konstatering verhult de activiteiten van het bestuur van de stichting om de financiën en alle formaliteiten rond te krijgen en gaat voorbij aan de enorme inspanning die de leden (niet allen) zich in de zomer 1975 hebben getroost om er voor te zorgen dat in september de Loge haar werkzaamheden kon aanvangen in de Tempel, met een Tafelloge in de Voorhof met spijzen uit de eigen keuken en dranken uit de eigen kelder.

Hoewel het - in tegenstelling tot een maçonnieke gewoonte - niet de bedoeling is in dit geschrift tot personen gerichte lofuitingen op te nemen, mogen terecht de namen van de Bbr.' J.G. Swart en J.F.S. Marmelstein worden genoemd, die ontzettend veel hebben gedaan, en het daardoor bovendien mogelijk maakten dat anderen zich bij hen konden aansluiten.

Op 26 september 1975 - slechts vier maanden nadat het pand was aangekocht en in welke periode een chaotische ruimte werd herschapen in een werkplaats voor vrijmetselaars - had de "Opening van het werkjaar" volgens het ritueel van de Stichting Ritus en Tempelbouw plaats in het eigen gebouw, op eigen kracht tot stand gebracht zonder hulp van het Maçonniek Bouwfonds of het Amortisatiefonds.

De woorden van de eerste Redenaar van de Loge, gesproken bij de installatie van de Loge op 16 november 1968, kunnen met een modificatie van de toen door hem genoemde tijdsperiode van een jaar worden herhaald: " De afgelopen paar maanden hebben getoond wat er te bereiken is, wanneer men zich een doel heeft gesteld".

0.3. De indeling van het gebouw

Met een zeer korte beschrijving van de indeling van het gebouw moge worden volstaan. Gelijkvloers bevinden zich de Voorhof (geschikt voor ten hoogste 60 personen), de keuken, de garderobe, de toiletten en de etalage, welke laatste wordt verhuurd.

De Tempel (eveneens geschikt voor ten hoogste 60 personen) is op de eerste verdieping; op de tweede verdieping bevinden zich de bestuurskamer (tevens bibliotheek en Kamer van Voorbereiding), benevens de Donkere Kamer. Genoemd moeten worden de Tempelpoort, waarvan de deuren afkomstig zijn uit een 17de-eeuws huis, de Spaanse antieke bisschopsstoel, die tot zetel van de Meester der Loge dient, alsmede een aantal bijzonder fraaie wandversieringen.

Als kritische noot moet vermeld worden dat de keuken weliswaar door een wand van de Voorhof is gescheiden, maar over de wand heen daarmee in open verbinding staat, hetgeen bij de Tafelloges als hinderlijk en onvrij wordt ervaren. De financiën lieten echter nog niet toe plannen voor het aanbouwen van een keuken op de binnenplaats uit te voeren.

1. DE 28ste DAG VAN DE 12de MAAND VAN HET J. .d. .W. .L. . 5975

Het bestuur van de Loge was eigenlijk niet zo enthousiast over de door het hoofdbestuur der Orde kenbaar gemaakte wens om, naar gewoonte, de "ruimte welke voordien niet voor maçonnieke arbeid werd gebruikt" plechtig in gebruik te nemen. Niet omdat er reeds enige Open Loges in de nieuwe Tempel hadden plaatsgevonden, maar omdat het gebeuren - in tegenstelling bijvoorbeeld tot de installatie van een nieuwe Loge - niet essentieel maçonniek werd beschouwd. Immers, in elke gedekte ruimte kan de K. .K. . door een regelmatige Loge worden beoefend; een "echte" Tempel is hiervoor niet nodig en de Loge had gedurende zeven werkjaren ervaren dat dit zo is.

Zij die op de 28ste februari 1976 na de plechtige ingebruikneming van de Tempel door de Grootmeester en zijn Grootofficieren luisterden naar de door de Redenaar van de Loge met betrekking tot deze plechtigheid ontwikkelde gedachten (zie daarvoor bijlage B) zullen ervaren hebben dat deze plechtigheid zinvol kan zijn.

Kontakten van leden van een Loge met het Hoofdbestuur der Orde zijn zeldzaam, en ook daarom is het vruchtbaar dat sommige maçonnieke gebruiken zulk een gelegenheid scheppen. Ervaren wordt wat wederzijds leeft, vooral tijdens het aperitief in de Voorhof, bij de Tafelloge in het Wantij-Paviljoen en tijdens de daarna gevoerde gesprekken. De in de aanvang van deze paragraaf gememoreerde wens van het Hoofdbestuur is gebleken een goede wens te zijn.

Redakteur van het A.M.T., Br.: B. Kruijne, schreef in het AMT van 15 maart 1976 een verslag over die feestelijke 28ste Dag van de 12de maand van het J.:d.:W.:L.: 5975. Het gedeelte van dit verslag dat op voornoemde datum betrekking heeft is als bijlage B opgenomen; het tweede gedeelte, dat op de financiering en de inrichting van het gebouw betrekking heeft, is weggelaten, omdat hiervan reeds elders in dit geschrift gewag wordt gemaakt.

2. DE ARBEID IN DE WERKPLAATS

2.0. De ritualen

Reeds in het prille begin van haar bestaan experimenteerde de Loge met - overigens kleine - wijzigingen in de door het Hoofdbestuur der Orde uitgegeven ritualen. Dit werd echter spoedig opgegeven. Ingezien werd dat veranderingen vanuit een bepaalde gezichtshoek op zichzelf niet onjuist behoeven te zijn, maar dat zij tot niet voorziene inconsequenties voor andere rituaalgedeelten kunnen leiden.

Beseft werd voorts dat voor het aanbrengen van wijzigingen diepgaande kennis nodig is, en dat dit iets anders is dan hetgeen de een of de ander toevallig mooi of gepast vindt.

In het tweede gedeelte van het decennium dat de Loge bestaat werd zij met een min of meer officieel voorgeschreven wijziging van het openings- en het sluitingsritueel geconfronteerd, hetgeen aanleiding werd tot een levendige discussie over de licht- en bouwsymboliek.

De Loges in den lande reageerden zeer verschillend, individuele Bbr.: getuigden van hun afschuw in het Algemeen Maçonniek Tijdschrift, het Hoofdbestuur der Orde ging merkwaardig aarzelend handelen en vervolgens deed iedere Loge wat zij wenselijk vond. In deze Loge bestond waardering voor de wijzigingen en werden de nieuwe openings- en sluitingsritualen voorlopig ingevoerd.

In de jaren 1973 - 1976 werden door de Studiegroep Amsterdam proeven van uitwerking van de drie ritualen opgesteld, welke na publikatie en toelichtingen in Thoth door de Stichting Ritus en Tempelbouw zijn uitgegeven. Bij deze proeven is volledig rekening gehouden met de bestaande voorschriften van het Hoofdbestuur der Orde, en de hierboven gememoreerde openings- en sluitingsritualen zijn er in opgenomen.

Telkens na een publikatie in Thoth is de Loge met de uitvoering van deze proeven begonnen, met als achtergrond een bestuursbesluit dat t.z.t. door het Bestuur zal worden vastgesteld hoe de ritualen als regel in de Loge zullen worden uitgevoerd. De Loge heeft zich daarbij verbonden aan de procedure welke is neergelegd in het bestuursbesluit d.d. 4 november 1975:

"Met inachtneming van de door het Hoofdbestuur verplicht voor-
"geschreven rituaalgedeelten en de vrijheid van de inwijdingsleider met
"betrekking tot zijn toespraken, worden de ritualen (inklusief de cate-
"chismus) wat tekst, wijze en volgorde van uitvoering betreft, vastgesteld
"door het Bestuur. De bestuursbesluiten terzake - definitief of voorlopig -
"worden genomen nadat de Voorzittend Meester en de Opzieners zijn ge-
"hoord. De Voorzittend Meester is bevoegd zichzelf of de door hem aange-
"wezen inwijdingsleider toe te staan van de genomen besluiten af te wijken,
"zonder daarbij uit het oog te verliezen dat de uitvoering van de
"ritualen, als vastgesteld, regel dient te zijn. Voor de aanvang van de
"Open Loge dient in de Voorhof te worden medegedeeld dat een van het
"ritueel afwijkende opvoering zal plaatsvinden. De door het Bestuur
"vastgestelde ritualen dienen aan de leden van de Loge, met inachtneming
"van hun graad, ter hand te worden gesteld".

Uit het bovenstaande blijkt dat het de bedoeling was dat de Loge een duidelijke keuze met betrekking tot de uitvoering van de ritualen zou maken, maar dat, zij het incidenteel, verdere experimenten zullen zijn toegestaan. Vaste ritualen worden van belang geacht voor de beoefening van de K. . K. . Uit de procedure blijkt dat voor de te nemen bestuursbesluiten veel waarde wordt gehecht aan de adviezen van de "rituele driehoek".

Na enige jaren experimenteren werd in het voorjaar 1978 besloten dat de vermelde proeven van ritueel waarin de nieuwe openings- en sluitingsrituelen zijn opgenomen, de vaste uitgangspunten zijn voor het beoefenen van de K.°K.° in de Loge.

2.1. De beoefening van de K.°K.°

De beoefening van de K.°K.° geschiedde - zoals het behoort - meestal onder leiding van de Meester der Loge; bij tijd en wijle werd aan andere officieren gelegenheid gegeven met de leiding daarvan ervaring op te doen.

De vraag of de leiding van de 3de graads Open Loge uitsluitend aan de Meester der Loge dient te zijn voorbehouden is nog steeds geen onderwerp van beschouwing geweest; in ieder geval had een enkele maal een ander de leiding ook van deze arbeid.

Het is de laatste jaren gebruikelijk geworden "het gewone werk" door de Kolommen heen te doen geschieden. Daar de catechismus niet minder dan de echo is van hetgeen daarvóór geschiedt, mag men zich afvragen waarom dit werk nog steeds geen niveau heeft. Het wel zeer zichtbaar gebruik van spiekbriefjes doet weinig verheffend aan.

Laat men liever beginnen met het maken van zijn huiswerk. Mocht men desondanks het antwoord op een vraag schuldig blijven, dan is dit "falen" te prefereren boven het "sukses" met de zoëven genoemde methode.

Voor het overige stemt het tot verheugenis dat de Open Loges met zoveel toewijding en niveau worden uitgevoerd, hetgeen de bewijzing van de weg die vrijmetselaren hebben te gaan ten goede komt.

Alle Open Loges werden uiteraard gevolgd door een Tafelloge. Het is jammer dat de tafelredes zich niet op het oorspronkelijk peil hebben kunnen handhaven.

2.2. De comparities

De behoefte aan verdieping in de K.°K.° blijkt uit de vele bouwstukken die ritueel en symbool tot onderwerp hadden. Daarnaast kwamen algemene maçonnieke onderwerpen - zoals bijv. de "Landmerken" en de "Oude Plichten" - nog al eens aan de orde. Rond 75 % van de comparities zal aan deze materie zijn besteed.

Op de andere bijeenkomsten werd aandacht gewijd aan andere religieuze stromingen (zij het schaars), aan vrijmetselarij en maatschappij (zij het schaars) en voorts aan "volksuniversiteits" en niet te classificeren onderwerpen.

Op de bouwstukken volgde altijd een nabespreking. De ervaring leert dat de deelnemers aan de nabespreking nogal eens aan de essentie van een bouwstuk of aan de bedoelingen van de opleveraar daarvan voorbijgaan en zich werpen op aangeduide randgebieden of uit hun verband gerukte uitspraken.

Voorts maakt het - overigens juiste - gebruik dat de Kolommen en het O. . na elkaar aan het woord komen het minder mogelijk bepaalde facetten van een bouwstuk in de gewenste diepgang met elkaar te bespreken; de toegestane interrupties zijn daartoe niet voldoende. Na elk bouwstuk leverde de Redenaar zijn arbeid op; wat heeft de Loge het in dit opzicht tot dusverre goed getroffen.

Zoals in de meeste Loges komt de derde graads comparitie bijna niet aan bod. Het zou wenselijk zijn eens goed te bestuderen of hierin geen verandering zou kunnen komen; immers van "volledig gediplomeerden" mag in samenspraak toch veel verwacht worden. Het "ten koste van de leerlingen en gezellen" is een te afgezaagd argument om hieraan niet terdege aandacht te besteden.

3. DE LOGE ALS VERENIGING

3.0. De grootte van de vereniging

Op 1 maart 1968, het stichtingsjaar van de Loge, bedroeg het aantal leden van de Orde 6010, op 1 maart 1973 6110 en op 1 maart 1978 6267. Per 30 juni van de drie genoemde jaren was het aantal leden van de Loge achtereenvolgens 10, 23 en 34. Men behoeft geen exacte berekeningen te maken om te konstateren dat het netto groeipercentage van de Loge dat van de Orde heeft overtroffen.

De gemiddelde groei van de Loge in de laatste vijf jaar is overigens niet meer dan 2.2 lid per werkjaar geweest. Tijdens de installatie van de Loge herinnerde de toenmalige Grootmeester eraan dat niet het aantal leden, doch veeleer het gehalte van dezen het belangrijkste is. Natuurlijk is dit ten volle waar, maar de uitspraak lijkt niet als verklaring te mogen dienen voor de geringe groei van Orde en Loge.

Gedurende de laatste vijf jaren werden 11 profanen ingewijd, lieten drie leden zich wegens verhuizing naar een andere Loge overschrijven en kwamen zes leden door overschrijving vanuit andere Loges het bestand versterken. Drie leden dekten de Orde om verschillende redenen; duidelijk is dat bij één van deze leden de naar zijn oordeel minder volkomen gang van zaken binnen de werkplaats de direkte aanleiding is geweest.

Het opkomstpercentage daalde van 83 over de eerste vijf jaren tot rond 70 over het tweede vijftal, de gebruikelijke onplezierige gang van zaken bij het groter worden van een Loge; het verschijnsel van grotere slordigheid met betrekking tot het zich afmelden nam toe!

De merkwaardige verhouding tussen het aantal leden en het grote aantal buitengewone leden - per 30 juni 1978 resp. 34 en 24 bleef gehandhaafd. Deze morele steun wordt met grote erkentelijkheid geboekstaafd. De in den beginne geslaagde pogingen om de buitengewone leden zo nu en dan bij de arbeid te betrekken zijn helaas niet meer herhaald.

Binnen de Loge leeft nog steeds de gedachte dat kleine Loges beter gelegenheid tot intensieve maçonnieke arbeid bieden dan grote, en dat bij een ledental van 40 à 50 het stichten van een nieuwe Loge wenselijk is. Naast de norm van het aantal leden lijkt het verstandig met een tweede rekening te houden, n.l. dat de stichters van een nieuwe Loge voldoende maçonnieke rijpheid en ervaring dienen te hebben om tot een dergelijke belangrijke stap over te gaan.

Juist jonge Loges hebben veel leden die jong in maçonnieke jaren zijn. Gelukkig besteedt de Loge de nodige aandacht aan het overdragen van maçonnieke tradities, terwijl bovendien een derde Loge in het O.'. Dordrecht zeker niet beperkt zal moeten zijn tot oud-leden van de Loge De Schakel.

3.1. Het bestuur

De Loge is in het algemeen voorstander van een snelle doorstroming met betrekking tot de bezetting van de functies; het huishoudelijk reglement is hierop ingericht. Gekonstateerd kan worden dat voor het eerst in het 5de werkjaar een kind van de Loge lid van het bestuur was, dat dit in het 6de werkjaar met twee en in het 10de werkjaar met zes het geval was. In het 8ste en 9de werkjaar was voor de eerste maal een kind van de Loge Voorzittend Meester.

3.2. De financiën

De financiële toestand van de Loge bleef gezond; de contributie steeg van f. 200,-- in 1968 tot f. 350,-- in 1978.

3.3. De wetten van de Loge - Beschrijving van functies

Het huishoudelijk reglement werd in 1974 gewijzigd; naast kleine aanpassingen werd de indeling verbeterd, hetgeen de leesbaarheid ten goede kwam. De invoering van het tweede boek van het nieuwe Burgelijk Wetboek noodzaakt tot herziening van statuten en huishoudelijk reglement, aan welke herziening wordt gewerkt.

Mede in verband met de snelle wisseling in de bezetting van functies is het wenselijk een zo goed mogelijk inzicht te hebben in de eigen en in elkaars verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken. In 1978 kwam voor de Loge een handleiding gereed die een beschrijving geeft van de functies van de bestuursleden en van alle overige officieren, alsmede van de doelstelling en werkwijze van de belangrijkste commissies van de Loge.

3.4. De kontakten met andere Loges

In de achterliggende jaren werden de kontakten met de A.'.L.'. La Flamboyante wederzijds uitgebreid en verdiept. Het over en weer visiteren is een normaal verschijnsel, en wederzijds worden bouwstukken opgeleverd. Ten minste eenmaal per jaar vindt een gezamenlijke Open Loge plaats. De besturen van beide Loges plegen regelmatig overleg.

Aldus voortgaande zal het O.'. Dordrecht niet alleen, overeenkomstig de Oude Plichten, een middelpunt van vereniging zijn en het middel om ware vriendschap te stichten tussen mensen die (anders) in voortdurende verwijdering (van elkaar) zouden zijn gebleven, maar ook een middelpunt ter bevordering van de verspreiding van het Licht, zoals ons is opgedragen.

Kontakten met andere Loges zijn schaars; uittochten en het ontvangen van bezendingen zijn zeldzaam voorkomende evenementen. Dit betekent niet dat door de broeders niet gevisiteerd werd en dat niet een verheugend aantal visiteuren mocht worden ontvangen.

4. TIEN JAREN LOGE-ARBEID

Binnen een Loge loopt de benadering van de vrijmetselarij nogal uiteen. Vrijmetselarij is een levens- en wereldbeschouwing, stelt de één; een methode, redeneert een ander; een broederschap, betoogt een derde, en veelal blijft de vrijmetselarij benaderd vanuit een eenmaal gekozen uitgangspunt. Hoe men de artikelen 2 en 3 van de Ordegrondwet ook wil lezen, zij vermelden de essentialia van de Vrijmetselarij in hun onderlinge samenhang, t.w. wat vrijmetselarij is, wat het doel is en op welke wijze getracht wordt het doel te bereiken.

Dat binnen een Loge door de leden daarvan de accenten op verschillende aspecten van de vrijmetselarij worden gelegd, waardoor een driedeling ontstaat van grofweg beschouwers, ritualisten/traditionalisten en doeners (naar binnen en naar buiten), moet als een natuurlijke en voor de Loge als verheugende zaak worden gezien, voor zover geen van de verschillende aspecten als de benadering van de vrijmetselarij wordt beschouwd; vrijblijvendheid in dit opzicht leidt immers tot een verstarrende eenzijdigheid.

Ook deze Loge kent de vermelde driedeling, die trouwens ook doorklinkt in de "Richtlijnen voor de Loge , opgesteld en aanvaard tijdens de voorbereidingsperiode". Deze richtlijnen dienen nog steeds als grondslag voor de arbeid, en zijn daarom ook aan dit geschrift toegevoegd (bijlage A).

De richtlijnen leggen ook accenten en hebben uitvoerig betrekking op de maçonnieke kenbronnen en tradities, de arbeid in de K.'.K.'. , de maçonnieke ontwikkeling van jonge leden en hun voorbereiding op latere maçonnieke functies. Over de broederschap is er eigenlijk maar één zin, terwijl het verband tussen vrijmetselarij en samenleving weer iets verder wordt uitgewerkt.

De leden van de Loge kunnen de voornemens van de stichters toetsen aan hetgeen er in de praktijk van terechtgekomen is en komt; hun conclusies zouden kunnen leiden tot meer dynamiek. Hier wordt volstaan met een tweetal kanttekeningen.

Het verband tussen vrijmetselarij en samenleving blijkt in zijn behandeling binnen de Loge een stiefkind te zijn, hoewel de Redenaar in zijn bouwstuk ter gelegenheid van de installatie van de Loge heeft gezegd dat "het leggen van het verband tussen de K.'.K.'. en de eigentijdse mens het oogmerk is van de Bbr.'. die zo juist om het Tableau geschaard stonden".

Gezien de slechts éne zin daaraan gewijd, achtten de stichters de broederschapsgedachte vanzelfsprekend. Toch is aan de broederschap in de afgelopen jaren geknaagd, en met alle goede bedoelingen en de soms zeer duidelijke uitingen daarvan mag men zich afvragen waardoor het komt dat deze niet intensiever gestalte heeft gekregen.

De toetsing - niet van de leden, maar van de Loge als geheel - stemt zeker niet tot volle tevredenheid. Dit is niet verwonderlijk. Jonge Loges hebben veel aan consolidatie te doen. De eerste jaren moest veel aandacht besteed worden aan een geëscaleerd conflict, en in de latere jaren waren er de besognes met betrekking tot het nieuwe gebouw.

Een goede uitvoering van de ritualen vroeg en vraagt nog steeds veel aandacht, en nieuwe leden moesten door een vrij kleine groep worden opgevangen. Met het verstrijken der jaren komen voorts enige tendenzen naar voren. De Loge groeit in ledenaantal en een "kleine massificatie" vindt plaats.

De maçonnieke ervaring van de kinderen van de Loge is nog kort, en zij vonden evenals de van andere Loges overgeschreven leden hun "logebed" gespreid. Deze tendenzen zijn niet bevordelijk voor de overdracht van idealen. Een grotere Loge heeft moeite om zich te verzetten tegen langzaam aan opkomende routine en plichtmatigheid. Zij loopt daardoor kans haar dynamiek te verliezen en verloren te gaan in de futiliteiten van een profane vereniging. Een mindere betrokkenheid bij de arbeid is daarvan het gevolg.

Gesteld zou kunnen worden dat een Loge die de dynamiek bij de arbeid verliest zichzelf karakteriseert als een burgerlijke gezelligheidsvereniging met een keurige geestelijke achtergrond; dit geldt zeker binnen de Nederlandse Vrijmetselarij, die naast Open Loges comparities kent. Het vanzelfsprekende gevolg is dan dat men de Logebijeenkomsten vrijblijvend al dan niet bijwoont in plaats van dat men deel heeft aan een werkplaats, waarvan de Meester tot de arbeid oproept. *

Niettemin is de basis van de Loge in de achterliggende jaren verbreed en verdiept. Een ieder weet zijn plaats en de werktuigen liggen gereed. Er lijkt niet zo heel veel nodig te zijn voor een herleving van de dynamiek in het besef van de essenties van de Vrijmetselarij, waarvan geestelijke vrijheid, arbeid en offer kenmerken zijn, gepaard aan onderling respect en wederzijdse trouw.

Bijlage A

Richtlijnen voor de Loge, opgesteld en aanvaard tijdens de voorbereidingsperiode.

=====

A. De rituele arbeid is de grondslag van alle maçonnieke activiteiten en de beleving van de vrijmetselarij.

B. De broederschap is het levend symbool van de gelijkheid en de gelijkwaardigheid van de broeders.

C. Er zal voortdurend aandacht worden geschonken aan de plaats van de Vrijmetselarij in de hedendaagse maatschappij en haar waarde voor de moderne mens, speciaal de jonge mens.

Beknopte uitwerking van deze punten:

A. De arbeid in Open Loge is van primair belang voor de maçonnieke beleving en moet om deze reden regelmatig plaats vinden. Het ritueel dient zorgvuldig te worden uitgevoerd, op eenvoudige sobere wijze, zonder wijdlopige verbale toevoegingen. De kandidaat staat centraal bij de inwijding, die hij, o.a. door de hierboven geschetste uitvoering van het ritueel, zo volledig mogelijk moet kunnen beleven.

De Tafelloge vormt met de arbeid in Open Loge een onverbreekelijk geheel, waarbij de maçonnieke traditie zinvol kan worden gehandhaafd en beleefd en de maçonnieke stijl zich kan ontwikkelen.

Alle voorhofsarbeid wordt verricht in de geest en de stijl van de arbeid in de Tempel; de comparities worden geopend en gesloten met een eenvoudig ritueel.

De behandeling van huishoudelijke zaken vormt een integrerend deel van de vrijmetselaars arbeid, zij komt zowel aan de orde in de wekelijkse comparities als op speciale huishoudelijke vergaderingen.

Alle bestuursleden en overige funktionarissen worden voor korte tijd benoemd, ten einde de broeders in staat te stellen intensief deel te nemen aan de arbeid en kennis te nemen van de vele facetten daarvan. Als kenbronnen worden aangenomen de Oude Plichten, de geschiedenis van de Vrijmetselarij, de maçonnieke stijl en traditie.

Om zo spoedig mogelijk de ritualen volledig te kunnen beleven, op de hoogte te komen van de maçonnieke stijl en traditie, zullen de leerlingen systematisch geleid en begeleid moeten worden, o.a. door middel van de instructies.

Ook de gezellen en jonge meesters moeten regelmatig geïnstrueerd worden, onder meer om hen voor te bereiden op functies die zij later eventueel te vervullen krijgen. In de comparities zal veel aandacht worden besteed aan de symbolen en ritualen van de onderscheiden graden.

Vervolg bijlage A

B. Het symbool van het afleggen van de metalen blijft niet beperkt tot de inwijding in de eerste graad.

Door de snelle wisseling van functies krijgen alle broeders gelegenheid, mits hun maçonnieke leeftijd daarvoor geen beletsel vormt, bestuurservaring en ervaring in de rituele arbeid op te doen.

De zevende graad dient niet te worden verwaarloosd. Mede daartoe is het gewenst de bouwstukken niet te lang te doen duren. Korte bouwstukken hebben bovendien het voordeel dat wij gelegenheid bieden tot een gedegen discussie, waaraan zo veel mogelijk broeders moeten kunnen deelnemen.

Het is van het grootste belang dat iedere broeder zijn mening kenbaar maakt, desnoods op verzoek van de Voorzittend Meester, om zodoende de goede verhoudingen in de broederschap te bevorderen.

C. De vrijmetselarij moet, ondanks haar eerbiedwaardige geschiedenis, en met haar zinvolle traditie, een bron van inspiratie zijn voor de mens van heden, een levende schakel tussen de aloude Koninklijke Kunst en de moderne maatschappij en haar leden, zij dient geïntegreerd te worden in het gezin, in de werkring van de vrijmetselaar en zoveel als mogelijk kan zijn in het openbare leven.

Daartoe dienen de broeders in de loge te zoeken naar een maçonniek antwoord op alle vragen die de moderne mens krijgt voorgelegd door zijn contacten in de maatschappij van heden.

Naast een serieuze maçonnieke arbeid in engere zin is het noodzakelijk bouwstukken te houden- en te bestuderen - over de ontwikkeling in de samenleving, en zich bezig te houden met sociale arbeid. De Loge legt en onderhoudt contacten met andere loges, en eventueel met profane organisaties, wanneer samenwerking daarmee in overeenstemming is met onze doelstellingen.

Bij voortduring moet grote aandacht worden besteed aan de verbreiding van de kennis omtrent de beginselen van de vrijmetselarij.

Bijlage B

Verslag in het A.M.T. van 15 maart 1976 over de ingebruikneming van de Tempel.

=====
"Ruimte scheppen is creatief zijn"

A.L. "De Schakel", O. Dordrecht, heeft een eigen gebouw.

Buiten de bijeenkomsten van het G.O. zijn er nog enkele gelegenheden, waarbij het gebruikelijk is dat een Grootloge wordt gevormd. Eén van die gelegenheden is "De plechtige ingebruikneming van een ruimte welke voordien niet voor maçonnieke arbeid werd gebruikt". Aldus luidt de titel van het daartoe ontworpen ritueel met als toevoeging, tussen haakjes: "De loge bestaat reeds".

Dat tot dat doel een Grootloge wordt geformeerd is gelukkig niet iets uitzonderlijks. Een dergelijk gebeuren is echter uniek in de geschiedenis van de Vrijmetselarij in Nederland, als dat betekent dat in één stad een tweede gebouw een maçonnieke bestemming krijgt. Dat nu was zaterdag 28 februari j.l. het geval, toen in het O. Dordrecht het eigen gebouw van de A.L. "De Schakel" in gebruik werd genomen.

Een arbeid waarvan de H.E.Gr.Mr. na afloop tijdens het Br. - maal kon zeggen: Wij hebben ons tevoren afgevraagd: moet dat nu? Na wat ik vandaag gehoord heb en ook in de dynamische muziek heb beluisterd, begrijp ik het. Ik heb een levendige loge aangetroffen die weet wat ze wil.

De moderne jeugd en tijd gaat haar eigen weg, maar de onderlinge verhoudingen zijn thans zo goed, dat er geen enkel probleem is. Dit heeft mij goed gedaan en ik druk beide loges op het hart: blijf de huidige broederlijke verhoudingen handhaven. En zo zich toch problemen mochten voordoen: ga met elkaar om tafel zitten. Het H.B. is daarbij tot hulp bereid.

Van de T. arb. heb ik bijzonder genoten; het was mij een vreugde in uw midden te zijn, aldus de H.E., die de warme en hartelijke gelukwensen van het H.B. vergezeld liet gaan van een cheque: "een kenmerkend geschenk voor de jeugd die zelf wil beslissen".

Met "wat ik vandaag heb gehoord" doelde de H.E. ongetwijfeld in het bijzonder op het Bwst. dat Br. H.A. Robert in zijn kwaliteit van Red. van de Werkpl. tijdens de Grootloge had opgeleverd en dat, met de Br. keten, het hoogtepunt van de Arb. genoemd mag worden. In dit Bwst. vroeg Br. Robert zich af of deze plechtige ingebruikneming niet als een uit de kluiten gewassen formaliteit met een traditioneel karakter moest worden beschouwd.

De inleiding op het ritueel zegt daar zelf van, dat tradities hun nut hebben voor zover zij dragers zijn van een voorbije cultuur en als het ware de genen vormen voor de huidige. Gevaarlijk worden ze, wanneer ze de vluchtweg zijn van hen die het verleden koesteren om de realiteit niet onder ogen te hoeven zien.

Maar het is langzamerhand een goedmaçonnieke traditie geworden, dat een plechtigheid als deze door het H.B. geschiedt. Immers, de loge heeft een werkstuk opgeleverd, dat hij aan toetsing door de Gr.Mr. wenst te onderwerpen. Voor mij, aldus Br.Red., geeft dat nog geen zekerheid dat we te maken hebben met een waarlijk maçonniek gebeuren.

We zijn hier aanwezig, stijlvol gekleed, en geven daardoor uitdrukking aan onze verbondenheid, de eenheid in verscheidenheid die wij broederschap noemen. Het is echter niet de buitenkant die ons tot Bbr. maakt, integendeel, die buitenkant zegt meer over hetgeen ons onderscheidt dan over wat ons vereent. Ze geeft meer weer van de beperkende rol die wij vervullen en belemmert ons vaak te reageren vanuit ons binnenste, alwaar wij tot vrijmetselaar werden voorbereid.

Vervolg bijlage B

Twee voorwaarden

In die belemmering zie ik het aanknopingspunt met de plechtige gebeurtenis van vandaag. Voor twee aspecten - eigenlijk voorwaarden voor het welslagen - waar het ritueel niet verder op ingaat, vraag ik Uw aandacht. Allereerst: er zal ruimte moeten zijn en, vervolgens, overal waar vrijmetselaren bijeen zijn die met de ware geest zijn beziel, kan maçonnieke arbeid worden verricht.

Ruimte en met de ware geest beziel zijn, dat zijn de voorwaarden. Ons spel met de fysieke ruimte veronderstelt de geestelijke ruimte waarin wij kunnen en durven experimenteren met onszelf, met onze mogelijkheden en onze onmogelijkheden om te komen tot een volledig menszijn of, zo men wil "een beter mens".

De ingebruikneming van zulk een ruimte kan in de letterlijke zin van het woord niet plechtig, dat is verplichtend genoeg zijn. Wij hebben de plicht deze ruimte te scheppen, ja zo nodig op te eisen. Ruimte opeisen, scheppen voor je eigen groei is paradoxaal genoeg ook een ander de ruimte geven. Ruimte scheppen is creatief zijn of, zoals Br.'. De Ruiter Korver zei: Jezelf ontledigen van vooroordelen en open stellen voor ervaringen.

Aan met name dit laatste is naar mij mening in het O.'. Dordrecht grote behoefte. Die opmerking is positief bedoeld. Naar elkaar toegroeien betekent vooral elkaar de ruimte gunnen om te kunnen groeien, een weg naar gezamenlijke volwassenheid.

Positieve vrijheid

Waar ruimte is, is zoeken mogelijk, maar hij die meent gevonden te hebben, heeft vaak ruimte verloren. Ruimte kan beangstigend zijn. Julien Green noemt de onmetelijke nietigheid van de mens in het heelal in bepaald opzicht even overweldigend als rustgevend. Temidden van de chaos van schijn waarin wij geworpen zijn, houdt slechts één ding als waarheid stand: liefde.

En Erich Fromm zegt: omdat men niet onbegrensd de druk van de "vrijheid van" kan uithouden, moet men aan de gehele vrijheid als zodanig zien te ontkomen, tenzij de weg van negatieve naar positieve vrijheid gevonden wordt.

Ik meen, aldus Br.'. Robert, dat het vreugdevolle van onze arbeid van vandaag is, dat wij willen laten zien bewust en verantwoordelijk te kiezen voor die weg van positieve vrijheid. Het is die weg die wij verkiezen om in de rechte verhouding te komen tot onszelf, onze medemens en de O.'.B.'.d.'. H.'. Daartoe hebben wij onze ruimte met onze werktuigen die verder reiken dan het stoffelijke, ingericht.

Alles is gereed voor de reis. Als u het avontuur dat niet van risico's is ontbloot, aandurft, dan geloof ik dat voldaan is aan de tweede voorwaarde: overal waar vrijmetselaren bijeen zijn die met de ware geest zijn beziel, kan maçonnieke arbeid worden verricht.

"Shine on ..."

Naast het Bouwst.'. van de Br.'.Red.'. mag ook de opmerkelijke Arb.'. van de Br.'. van Talent niet onvermeld blijven.

Vervolg bijlage B

"Treed in het Licht, jij zuivere Kubiek" zo vertaalde Br.'. P.P. Langendijk het "Shine on, you crazy diamond" van Pink Floyd, waarmee de loge geopend en later het Bouwst.'. van de Br.'. Red.'. werd afgesloten. Verder koos hij "Also sprach (de meester) Zarathustra" van Richard Strauss ter afsluiting van het Bwst.'. van de A.'.Mr.'.Br.'. J. Onderdelinden, en op diens verzoek "In diesen heil'gen Hallen" voor de Br.'. keten.

Voor de sluiting viel de keus op Bo Hansons "At the house of Elrond", geïnspireerd op Tolkiens "In de ban van de ring". Br.'. Langendijk en de H.'.E.'.Gr.'.Mr.'. - "dank voor Uw verklaring van de popmuziek die mij met mijn grijze haren heeft aangesproken" - waren niet de enigen die bij het Br.'. maal het woord voerden.

Tot de twaalf vorige sprekers behoorde Br.'. A. Quispel, V.'. Mr.'. van de A.'.L.'. "La Flamboyante", die de allerhartelijkste gelukwensen van zijn Wkpl.'. aan haar zusterloge vergezeld liet gaan van een geschenk. Het zelfde deed Br.'. J.A. Salomé namens de A.'.L.'. "L'Inséparable" in het O.'. Bergen op Zoom en Br.'. Kruyne namens het Regio convent Zuid-Holland-zuid in oprichting. Bouw- en meubelmr.'. Br.'. J.G. Swart sloot zijn omvangrijke arbeid af met het aanbieden van een fotoalbum "dat laat zien wat uit een puinhoop is voortgekomen door een heleboel zweet".

Ook andere leden van de loge voerden het woord. Zo Br.'. G.H. Overman, die getroffen was door het feit dat het sluitstuk van de weg die de loge de afgelopen jaren is gegaan, geleid was door Bbr.'. die in de loge zelf zijn aangenomen.

Past Master Br.'. A.R. Roelvink memoreerde de groei van de loge in de afgelopen jaren - van tien naar dertig leden, een verdrievoudiging waarbij de Orde als geheel wel wat is achtergebleven - en sprak er zijn vreugde over uit, dat de idealen van de oprichters van destijds nog steeds herkenbaar zijn.

Een van die oprichters, wijlen Br.'. Thierens, kind van de A.'.L.'. "Tubantia", werd door een ontroerde Br.'. O.T.M. Bussemaker, in herinnering geroepen.

Het laatste woord was voor V.'.Mr.'.Br.'. J. Onderdelinden om te danken voor alle goede wensen en gaven. Daarbij kondigde hij aan, dat hij zijn bestuur en dat van de A.'.L.'. "La Flamboyante" zal voorstellen om tenminste éénmaal per jaar met een delegatie van beide besturen bijeen te komen om zaken die beide loges aangaan, te bespreken. Vast agendapunt zal daarbij gezamenlijke huisvesting zijn.

Bijlage C

CIJFERMATIGE GEGEVENS OVER DE LOGE

		<u>Aantal leden</u>	<u>Gemiddelde leeftijd</u>
Zomer	St. Jan 1968	10	47.8 (30 - 59 jaar)
Idem	1973	23	48.1 (29 - 64 jaar)
Idem	1978	34	54.8 (35 - 73 jaar)

VERDELING LEDEN OVER DE DRIE GRADEN

		<u>Leerlingen</u>	<u>Gezellen</u>	<u>Meesters</u>
Zomer	St. Jan 1968	-	-	10
Idem	1973	5	1	17
Idem	1978	2	2	30

GEOGRAFISCHE SPREIDING WOONPLAATS LEDEN

	<u>Zomer St. Jan 1968</u>	<u>1973</u>	<u>1978</u>
Agglomeratie Dordrecht	9	16	26
Agglomeratie Rotterdam	1	4	3
Overig Nederland	-	3	5

BUITENGEWONE LEDEN

Zomer	St. Jan 1968	:	8 afkomstig uit 6 Loges
Idem	1973	:	22 afkomstig uit 11 Loges
Idem	1978	:	24 afkomstig uit 11 Loges

BIJEENKOMSTEN VAN DE LOGE

<u>Werkjaren</u>	<u>Open Loges</u>	<u>Comparities</u>	<u>Huishoudelijke vergaderingen</u>	<u>Uittochten</u>	<u>Totaal</u>
1968/69	6	19	3	4	32
1972/73	9	21	2	1	33
1977/78	9	23	2	0	34

Gemiddeld opkomstpercentage werkjaren 1968/73	:	83
Idem	1973/78	: 70

Bijlage D

BESTUREN VAN DE LOGE

Voorzittend Meesters

P.J. Montagne

D. van Buul

A.R. Roelvink

J. Onderdelinden

F. de Vries

Werkjaren

1968 - 1971

1971 - 1973

1973 - 1975

1975 - 1977

1977 -

BESTUREN

Het 1ste Bestuur

P.J. Montagne

A.L. Thierens

G.J. van Kooten

D. van Buul

G.H. Overman

A.R. Roelvink

W. Niemeyer

Voorzittend Meester

Gedeputeerd Meester

1ste Opziener

2de Opziener

Redenaar

Sekretaris

Thesaurier

Het Bestuur in het
10de werkjaar

F. de Vries

P. Bouman

P.P. Langendijk

J.F.S. Marmelstein

J.J. de Heer

C. Nieuwpoort

C.B. van Schie

Bijlage E

De inhoud van het geschrift, uitgegeven ter gelegenheid van het 1ste lustrum van de loge in 1973.

=====

	<u>Blz.</u>
Ten Geleide	2
Verantwoording	3
Br.: A.L. Thierens	5
0.: De Stichting van de Loge	6
0.0. Vier Data	6
0.1. Voorjaar 1967 - 13 november 1967	6
0.2. 14 november 1967 - 15 juni 1968	8
0.3. 16 juni 1968	9
0.4. 17 juni 1968 - 15 november 1968	10
0.5. De 16 ^{de} dag van de 9 ^{de} maand van het J.: d.: W.:L.: 5968	11
1. De escalatie van een conflict	12
2. Kenmerken wetten der Loge	14
3. De Loge als vereniging	18
4. Wolwevershaven 12, 0.: Dordrecht	19
5. Vijf jaren arbeid in de Loge De Schakel	21
5.0. De beoefening van de K.:K.:	21
5.1. De Tafelloge	22
5.2. De comparities	23
5.3. Vijf jaren Loge-Arbeid	25

Bijlagen

1. Aanvraag constitutiebrief
2. Richtlijnen voor de Loge
3. Sonnet
4. Verslag van de installatie van de Loge
5. Enige praktische wenken met betrekking tot het stichten van een Loge
6. Cijfermatige gegevens over de Loge
7. De Besturen van de Loge